

EUROOPAN KESKUSPANKKI
PANKKIVALVONTA

VALVOJAN ARVIOINTIPROSESSIN MENETELMÄKUVAUS

– vuoden 2016 prosessi –

Yhtenäinen valvonta – Korkealaatuiset valvontakäytännöt – Luotettava riskien arviointi

- **Yhtenäinen valvonta:** Valvojan arviointiprosessi viedään nyt läpi toisen kerran käyttäen
 - yhteisiä menetelmiä
 - yhteistä päätöksentekomenettelyä, joten laitoksia voidaan vertailla ja niistä voidaan laatia laajempia analyyseja.

- **Korkealaatuiset valvontakäytännöt:**
 - Valvonnassa noudatetaan EPV:n ohjeita valvojan arviointiprosessista sekä hyödynnetään yhteisen valvontamekanismin parhaita käytäntöjä ja kansainvälisiä suosituksia.
 - Valvonnassa noudatetaan suhteellisuusperiaatetta, ja käytännöt ovat joustavia ja niitä kehitetään jatkuvasti.
 - Valvontapäätöksissä huomioidaan pankkien erityiset heikkoudet, eli lisäpääomavaatimukset ja muut lisätoimet mitoitetaan niiden mukaan.

- **Luotettava riskien arviointi:**
 - Sekä määrälliset että laadulliset tekijät otetaan huomioon.
 - Laitosten elinkelpoisuus arvioidaan kokonaisvaltaisesti ottaen huomioon kunkin laitoksen erityispiirteet.
 - Riskejä arvioidaan ennakoivasti, esimerkiksi vuoden 2016 stressiteisteissä.

Sisällys

1 Vuoden 2016 tulokset

2 Oikeusperusta

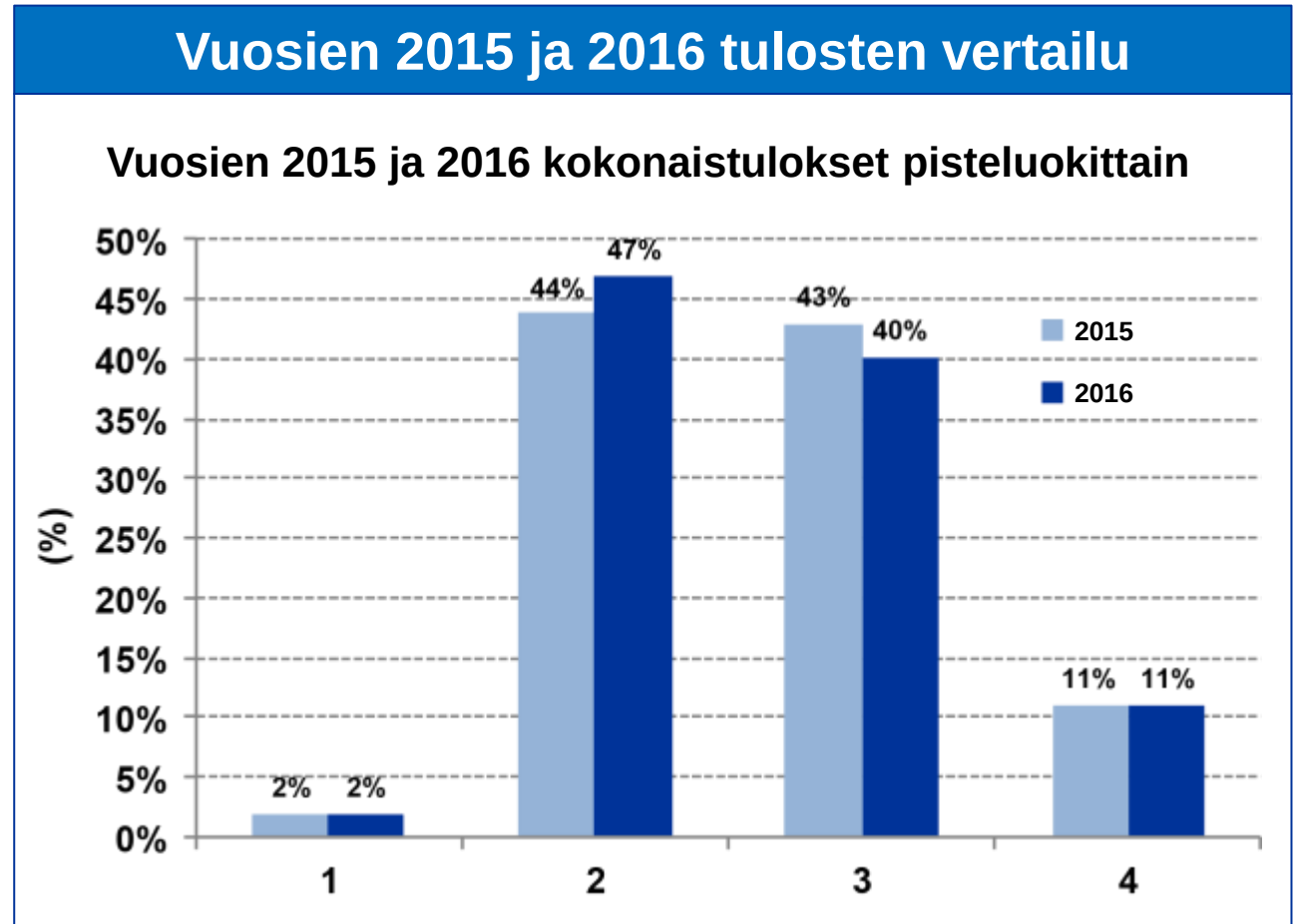
3 Yleiskatsaus

4 Yhteiset menetelmät

5 Nykytilanne

Vuonna 2016 arvioitavana oli 123 merkittävää laitosta 19 maasta.

- Järjestyksessä toinen yhtenäinen valvojan arviointiprosessi osoitti, että riskien jakautuminen pankkijärjestelmässä on pysynyt kutakuinkin entisellään ja muutokset liittyvät yksittäistapauksiin.

Mukana pankit, joista oli 30.11.2016 mennessä tehty lopullinen vuoden 2016 valvonta-arviopäätös.

Ydinpääomavaatimukset (CET1) pysyivät vuonna 2016 kokonaisuutena ennallaan.

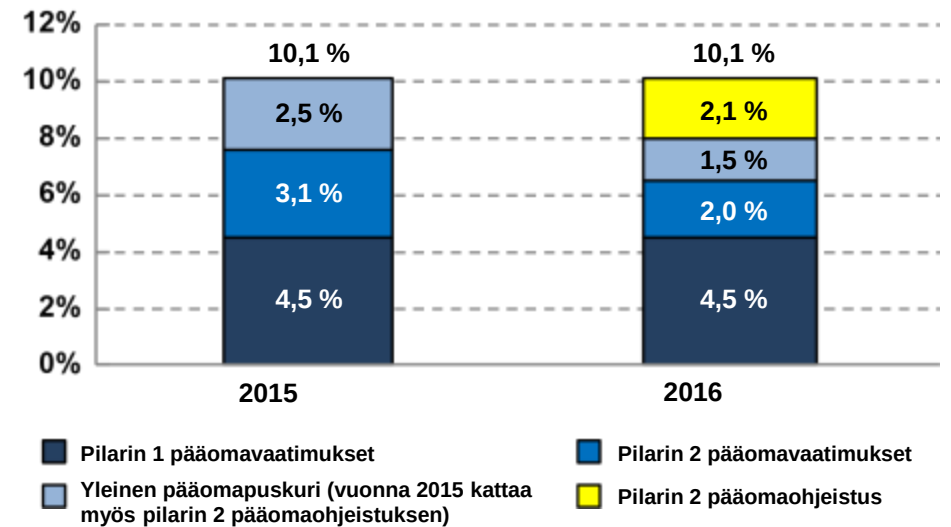
- Ydinpääomavaatimukset¹ vuodeksi 2017 ovat kokonaisuutena samaa luokkaa kuin vuoden 2016 ydinpääomavaatimukset.
- Monien yksittäisten laitosten ydinpääomavaatimuksia on kuitenkin kiristetty tai helpotettu laitoksen riskiprofiilin kehityksen mukaan.
- Keskimääräinen jakokelpoisen enimmäismäärän (MDA) rajoituskynnys laski 10,2 prosentista 8,3 prosenttiin sen vuoksi, että osa pääomasta, joka vielä vuonna 2015 oli pilarin 2 pääomavaatimusten piirissä, on nyt pilariin 2 kuuluvan uuden pääomaohjeistuksen piirissä. Jakokelpoinen enimmäismäärä ei koske pääomaohjeistuksen piirissä olevaa pääomaa. Pääomaohjeistuksessa otetaan huomioon myös stressitestien paljastamat riskit. Lisäksi vuoden 2016 prosessissa ei otettu huomioon sitä osaa pilariin 2 kuuluvasta yleisestä pääomapuskurista, jota ei ole vielä alettu soveltaa.

Huomautuksia

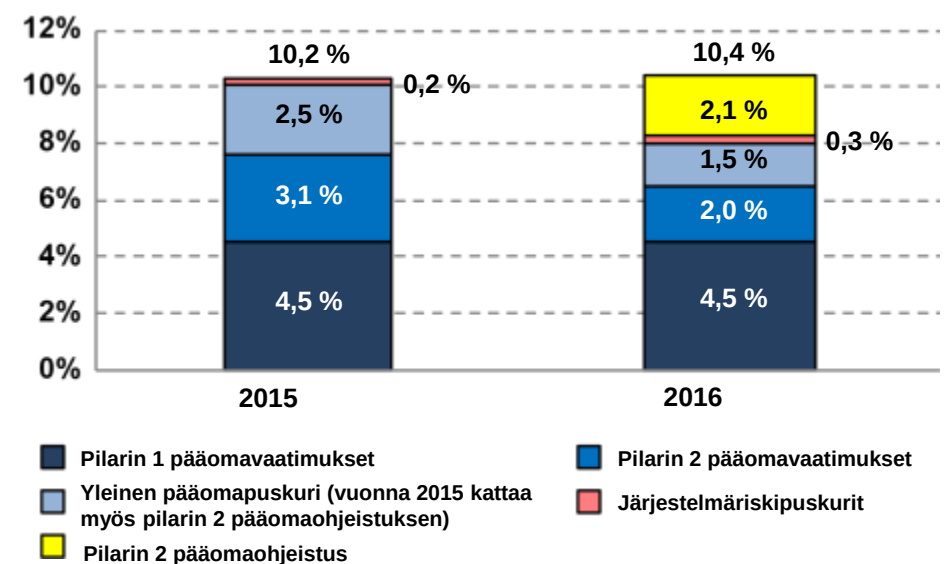
Yksinkertainen keskiarvo, joka on laskettu 30.11.2016 mennessä tehtyjen lopullisten valvonta-arviopäätösten pohjalta. Ydinpääomavaatimuksen laskennassa ei ole otettu huomioon mahdollista pilarin 1 mukaisen ensisijaisen lisäpääoman ja toissijaisen pääoman täydennystarvetta.

¹ Ilman järjestelmäriskipuskureita (G-SII-puskuri, O-SII-puskuri ja järjestelmäriskipuskuri).

Ydinpääomavaatimus (pl. järjestelmäriskipuskuri)

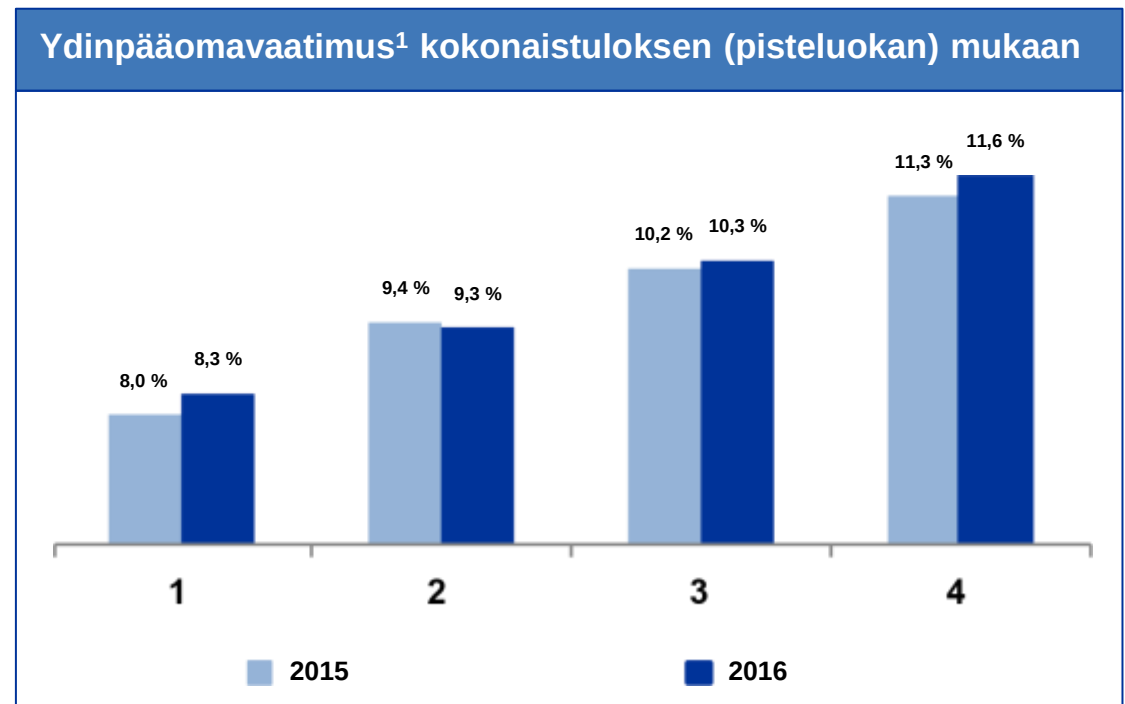

Ydinpääomavaatimus (ml. järjestelmäriskipuskuri)

Pisteluokittain tarkasteltuna ydinpääomavaatimukset vastaavat vuoden 2015 tuloksia.

- Vuoden 2016 tulosten mukaan vaatimuksena on keskimäärin (sekä keskiarvolla että mediaanilla laskettuna) noin 10 prosentin ydinpääomasuhde¹, mikä vastaa vuoden 2015 tuloksia.
- Kuten vuoden 2015 prosessissa, myös vuoden 2016 prosessissa ydinpääomavaatimukset ovat yhtenäisiä ja vastaavat kokonaistuloksia (tiukkenevat pisteluokan suuretessa).

¹ Ilman järjestelmäriskipuskureita (G-SII-puskuri, O-SII-puskuri ja järjestelmäriskipuskuri).

Mukana pankit, joista oli 30.11.2016 mennessä tehty lopullinen vuoden 2016 valvonta-arviopäätös.

Maksuvalmiusasemaa vahvistavat toimet

- Maksuvalmiusaseman heikkouksia voidaan korjata kohdennetuilla toimilla, kuten
 - vähentämällä liiallista riippuvuutta tukkurahoituksesta
 - integroimalla likviditeettiriskistrategia ja siihen liittyvä toleranssijärjestelmä osaksi yleistä riskitoleranssijärjestelmää
 - luomalla vakuushallintaan liittyville riskeille asianmukaiset seuranta- ja hallintajärjestelyt, joilla turvataan erityisesti vakuuksien saatavuus ja riittävyys stressikausina.
- Määrällisinä toimina voidaan esimerkiksi asettaa
 - säädettyä vähimmäistasoa korkeampi maksuvalmiusvaatimus
 - vaatimus tietystä vähimmäisselviytymisjaksosta
 - vähimmäisvaatimus likvidien varojen määrälle.

Muut laadulliset toimet

- Mitä riskipitoisempi pankki on, sitä todennäköisempiä ovat laadulliset valvontatoimet. Kaikkiin pisteluokan 4 pankkeihin kohdistetaan laadullisia toimia.
- Laadulliset toimet ovat valvojan arviointiprosessin osa-alueesta riippumatta aina pankkikohtaisia. Jos esimerkiksi hallinnossa on parannettavaa, se voi viitata ongelmiin
 - ylimmän hallintoelimen soveltuvuudessa ja riippumattomuudessa
 - riskitoleranssijärjestelmän johdonmukaisuudessa ja vahvuudessa riskiprofiiliin nähden.

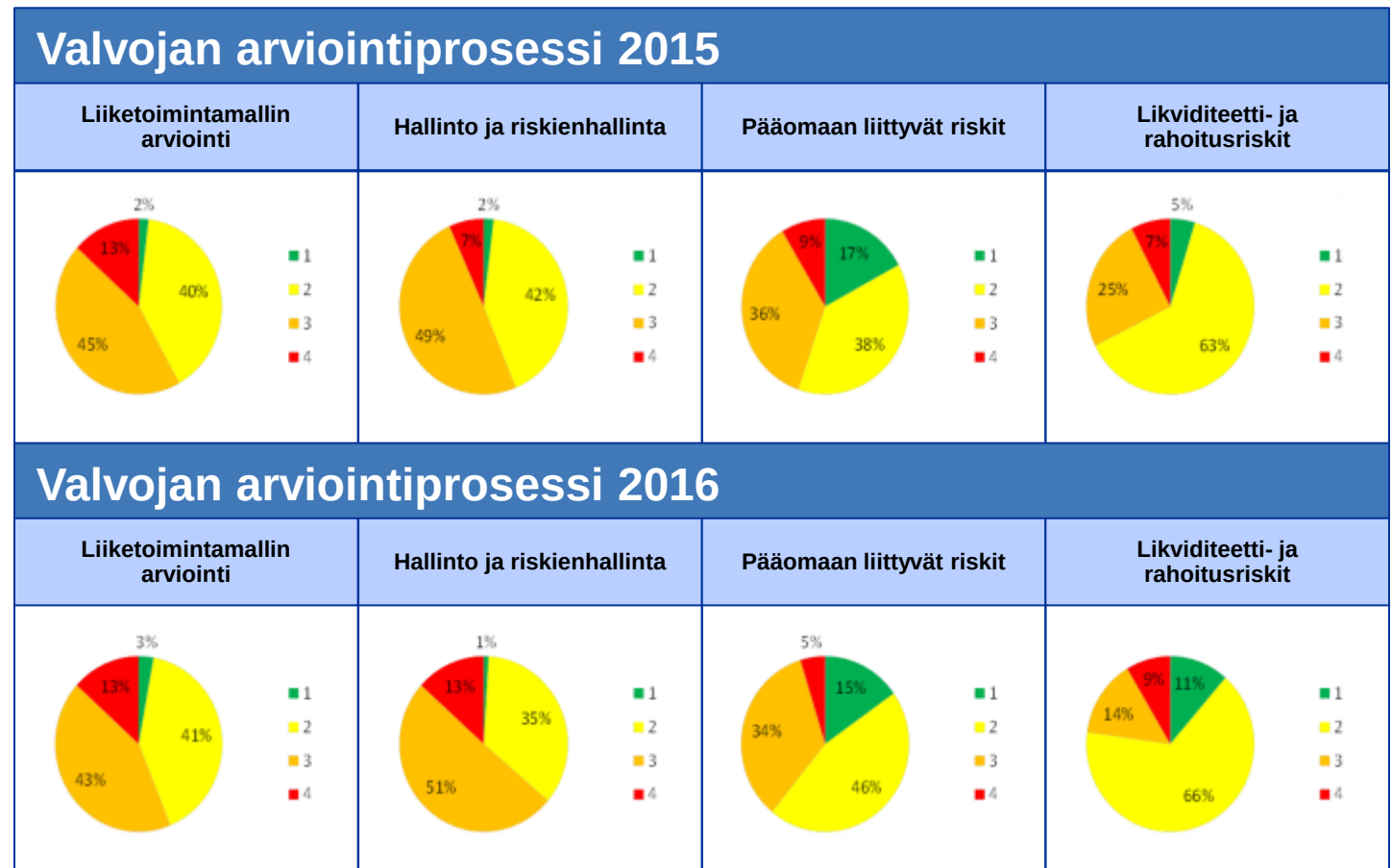
Vuoden 2016 tulosten perusteella suurimmat ongelmat liittyvät kannattavuuteen ja vakavaraisuuteen

- Pankkien kannattavuus koetuksella:
 - taloudellinen toimintaympäristö on heikko
 - korkokatetta (joka muodostaa keskimäärin puolet kokonaistuloksesta) pystytään vielä ylläpitämään, mutta siihen kohdistuu paineita
 - markkinat ovat jakautuneet, ja niillä on ylikapasiteettia.
- Runsaat järjestämättömät saamiset heikentävät edelleen pankkien vakavaraisuutta joissakin maissa, mikä haittaa pankkien kannattavuutta.

Riskitasoluokitukset riskityypeittäin – vuosien 2016 ja 2015 tulosten vertailua

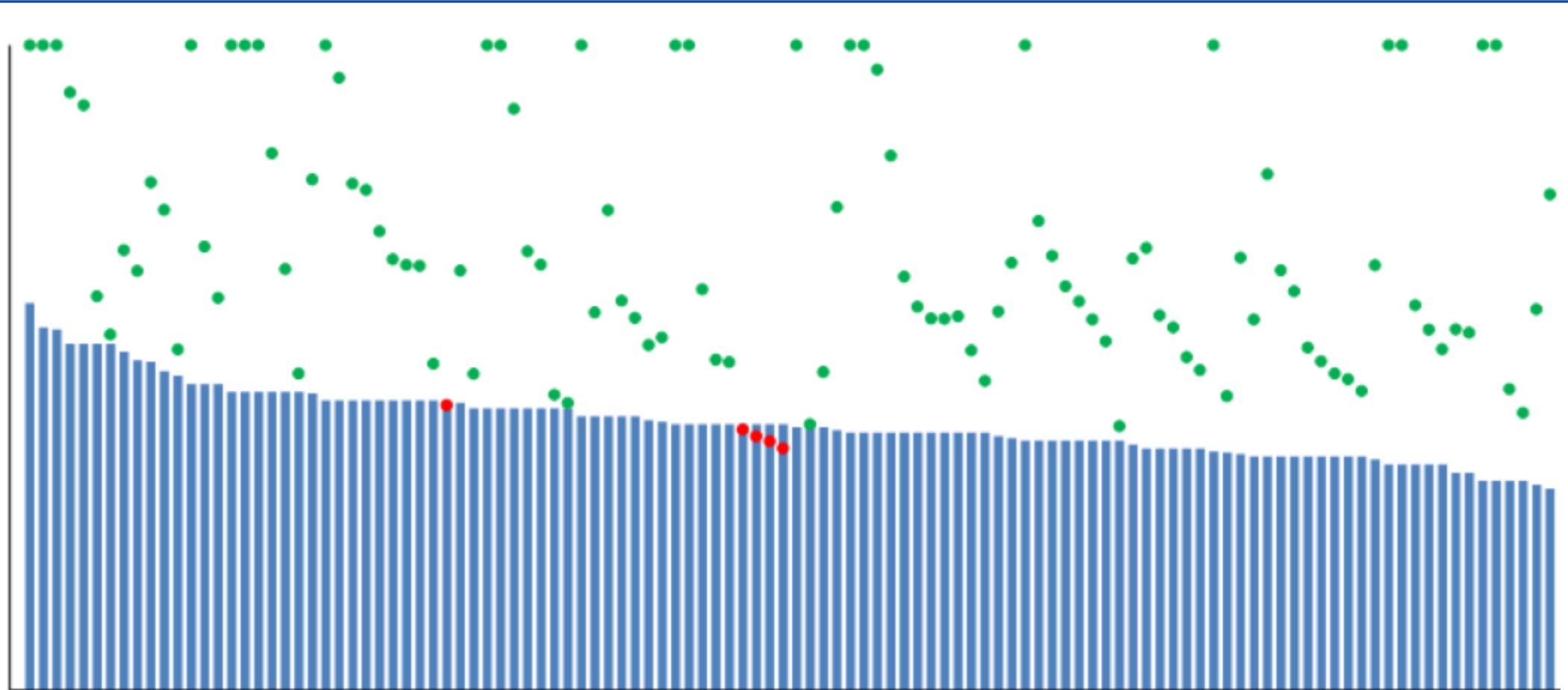
- Tärkeimmät riskit ovat samat kuin vuoden 2015 arvion mukaan: ne liittyvät liiketoimintamalleihin, sisäiseen hallintoon ja riskienhallintaan sekä vakavaraisuuteen (erityisesti luottoriski).
- Sisäisen hallinnon ja riskienhallinnan pistetulokset huononivat riskienhallintaa ja riskitoleranssia kartoittaneen selvityksen pohjalta.

Mukana pankit, joista oli 30.11.2016 mennessä tehty lopullinen vuoden 2016 valvonta-arviopäätös.

Valtaosalla merkittävistä laitoksista pääoman määrä ylittää ydinpääomavaatimukset ja puskurivaatimukset*

Pääoman määrä verrattuna jakokelpoisen enimmäismäärän rajoituskynnykseen

Vaadittu ydinpääomasuhde (vuoden 2017 vaatimustaso)
= pilari 1 + pilarin 2 pääomavaatimus + puskurit

- Pankit, joiden ydinpääomasuhde ylittää jakokelpoisen enimmäismäärän rajoituskynnyksen
- Pankit, joiden ydinpääomasuhde jää alle jakokelpoisen enimmäismäärän rajoituskynnyksen

* Pääoman määrä vuoden 2016 toisella neljänneksellä (ydinpääomasuhde ilman pilarin 1 mukaisen ensisijaisen lisäpääoman ja toissijaisen pääoman täydennystarvetta).

Mukana pankit, joista oli 30.11.2016 mennessä tehty lopullinen vuoden 2016 valvonta-arviopäätös.

Valvojan arviointiprosessi pohjautuu EU:n lainsäädäntöön ja EPV:n ohjeisiin sekä parhaisiin valvontakäytäntöihin.

Vakavaraisuusdirektiivin artikla 97

Toimivaltaisten viranomaisten on tarkastettava laitosten käyttöön ottamat järjestelyt, strategiat, menettelyt ja mekanismit ja arvioitava:

- (a) laitoksiin kohdistuvat tai mahdollisesti kohdistuvat riskit*
- (b) riskit, joita laitos aiheuttaa rahoitusjärjestelmälle*
- (c) stressitestien paljastamat riskit, ottaen huomioon laitoksen toiminnan luonne, laajuus ja monimuotoisuus.*

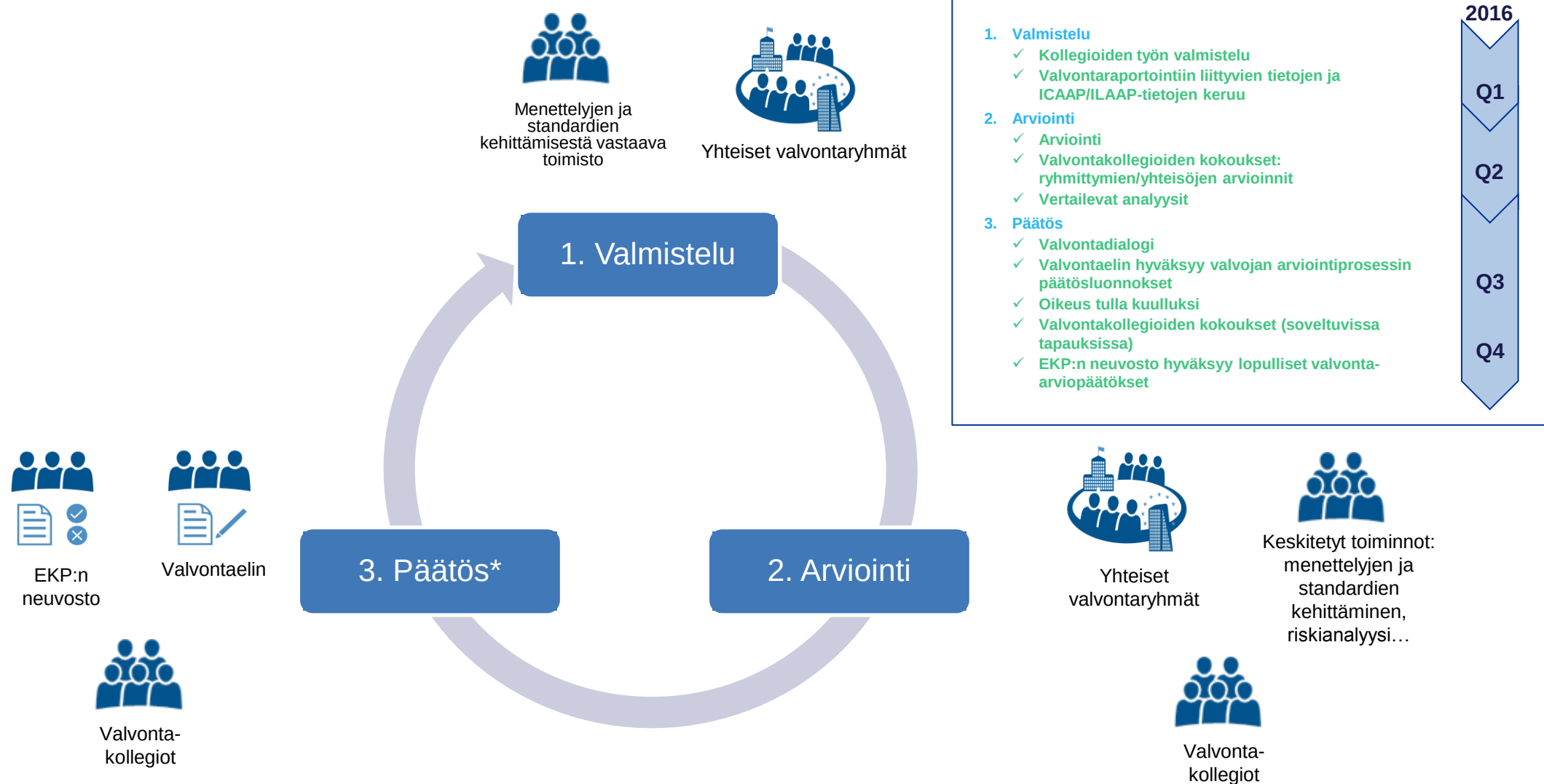
Tekniset sääntelystandardit, tekniset täytäntöönpanostandardit ja EPV:n ohjeet

- Tekniset täytäntöönpanostandardit vakavaraisuuslaskentaan liittyvistä yhteisistä päätöksistä (16.10.2015)
- Tekniset sääntelystandardit ja tekniset täytäntöönpanostandardit valvontakollegioiden toiminnasta (16.10.2015)
- Ohjeet valvojan arviointiprosessin (SREP) yhteisistä menettelyistä ja menetelmistä (EBA/GL/2014/13, 19.12.2014)
- Euroopan pankkiviranomaisen lausunto pilarien 1 ja 2 vuorovaikutuksesta, yhdistetyistä puskurivaatimuksista ja jakokelpoisesta enimmäismäärästä (16.12.2015)
- EPV:n selvitys vuoden 2016 EU:n laajusten stressitestien käytöstä valvojan arviointiprosessissa (1.7.2016)

Baselin pankkivalvontakomitean ja finanssimarkkinoiden vakauden valvontaryhmän periaatteet

Merkittävien laitosten valvonta-arviopäätökset laaditaan EKP:n ja valvontamekanismiin osallistuvien 19 maan pankkivalvojen yhteistyönä yhteisten menettelyjen mukaan.

* Huom. Laitoksella on oikeus tulla kuulluksi ennen lopullista päätöstä. Päätös tehdään vastustamattajättämismenettelyllä, eli se katsotaan hyväksytyksi, ellei EKP:n neuvosto vastusta sitä.

Tarvittava infrastruktuuri

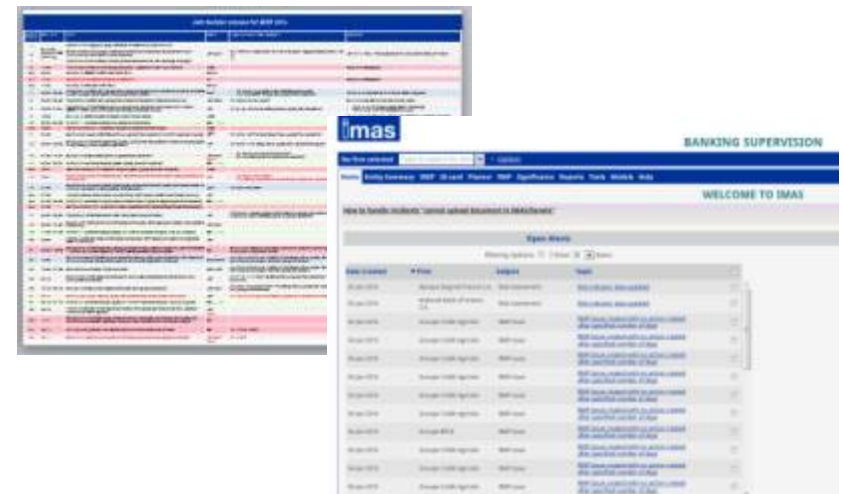
- Yhteinen, integroitu tietojärjestelmä
- Suojattu tietojenvaihto kaikkien valvojien kesken
- Kaksitasoinen laadunvarmistus: sekä kansalliset valvontaviranomaiset että EKP tarkastavat pankkien toimittamien tietojen laadun
- Kansallisten valvontaviranomaisten ja EKP:n resurssien optimaalinen hyödyntäminen
- Menetelmien perusteellinen testaus

Valvojan arviointiprosessi on avainhanke

- Yhteinen aikataulu
- Ylimmän johdon ohjauksessa
- EKP:n mikrovalvonnan pääosasto IV vastaa projektinhallinnasta, menettelyjen kehittämisestä sekä yleisestä johdonmukaisuudesta
- EKP:n ja kansallisten valvontaviranomaisten koko asiantuntemus saatu aihekohtaisten työpajojen ja mikrovalvonnan pääosaston IV järjestämien tiedotustilaisuuksien avulla käyttöön etenkin menetelmien kehittämisessä

EKP:n ja kansallisten toimivaltaisten viranomaisten kokoneet valvojat;
• 19 jäsenvaltiota
• 26 kansallista viranomaista

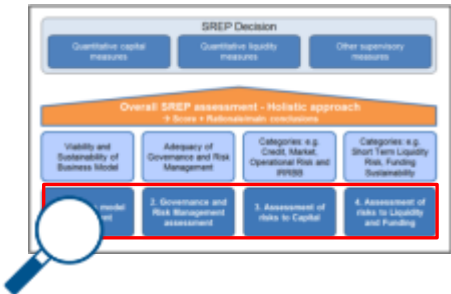

- ➔ Toteutettu täysin suunnitellusti
- ➔ Käsitellään yhteisessä tietojärjestelmässä

EPV:n ohjeiden mukainen rakenne

Kaikkien neljän osatekijän arviointi etenee samalla tavalla – tuloksena luotettava riskiarvio

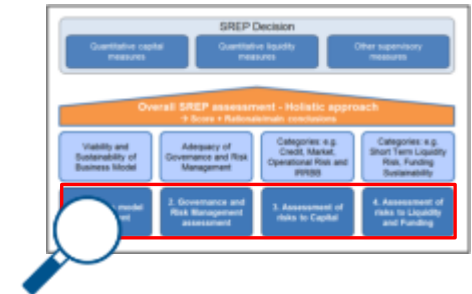
Jatkuvan riskienarvioinnin kolme vaihetta (samat kaikkien osatekijöiden kohdalla)		
Vaihe 1 Tietojen keruu	Vaihe 2 Automaattinen pohjaluokitus	Vaihe 3 Harkintaan perustuva arvio
Päätielähteet: • teknisten täytäntöönpanostandardien mukaiset neljännesvuositiedot • lyhyen aikavälin tiedonkeruu	• Riskitason pisteluokitus • Riskienhallinnan compliance-tarkastus	Muutoksia tarvittaessa lisäseikkojen sekä pankin erityispiirteiden ja monimutkaisuuden perusteella

Arvioitavana riskitaso (RT) ja/tai riskienhallinta (RH)				
	1. Liiketoimintamalli	2. Sisäinen hallinto ja riskienhallinta	3. Pääomaan vaikuttavat riskit	4. Likviditeettiriskit
RT	✓	n/a	✓	✓
RH	n/a	✓	✓	✓
				Kokonaistulos (RT + RH)
n/a = ei sovelleta ko. kohdassa				

Valvonnan intensiteetti määritetään pankin riskiprofiilin ja koon perusteella.

Harkinta selkeiden periaatteiden rajoissa

- Nelitasoisessa luokitusasteikossa voidaan käyttää kohtuullista harkintaa. Vaiheen 2 luokitusta voidaan harkinnan perusteella nostaa enintään yhdellä pykälällä tai laskea enintään kahdella pykälällä.
- Näin voidaan yhdistää oikeassa suhteessa
 - yhteinen arviointiprosessi, jolla varmistetaan kaikkien valvontamekanismin piirissä olevien pankkien valvonnan yhtenäisyys ja määritetään pohjatulos
 - tarvittava harkinnanvara, jotta voidaan huomioida laitosten erityispiirteet ja monimutkaisuus.
- Pisteluokitusta voidaan sekä nostaa että laskea, ja yhteiset valvontaryhmät kirjaavat kaikki muutokset perusteineen integroituun tietojärjestelmään.
- Selkeisiin periaatteisiin pohjautuvaa harkintaa on lähtökohtaisesti käytettävä aina.
- Yhteiset valvontaryhmät käyttävät harkintaa kaikissa riskiluokissa molempiin suuntiin, eli vaiheen 2 pisteluokitusta voidaan sekä nostaa että laskea.

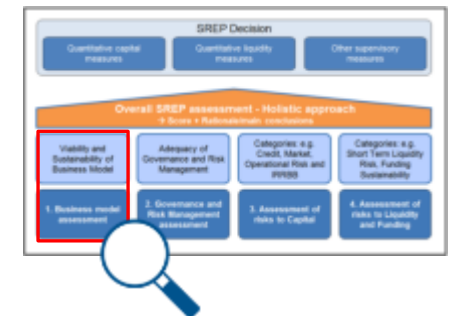
Harkinnanvara luokitusasteikolla

		Vaiheen 3 luokitus			
		1	2	3	4
Vaiheen 2 luokitus	1				
	2				
	3				
	4				

- Mahdollinen vaiheessa 3
- Ei mahdollinen vaiheessa 3

Liiketoimintamalli

- Painopistealueiden kartoitus (esim. tärkeimmät liiketoiminnot)
- Liiketoimintaympäristön arviointi
- Analyysi laitoksen taloudellisista ennusteista ja strategiasta
- Liiketoimintamallin arviointi:
 - elinkelpoisuus (vuoden aikana)
 - kestävyys (kolmen vuoden aikana)
 - kestävyys suhdannekierron aikana (yli kolme vuotta)
- Keskeisten heikkouksien arviointi

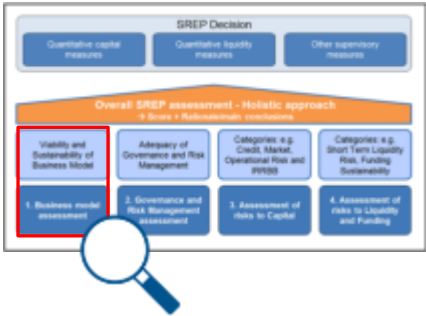
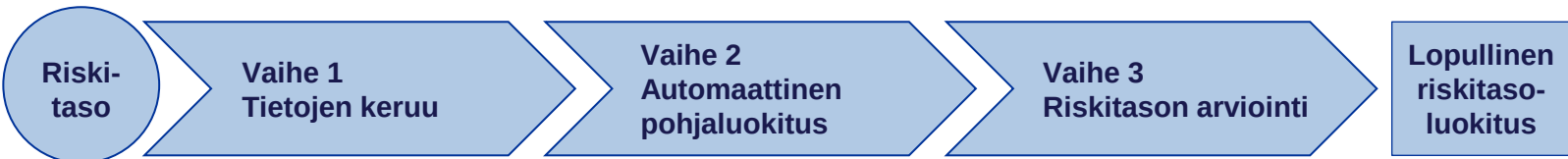

Esimerkkejä liiketoimintamalleista

- Omaisuudensäilyttäjä
- Yleisluotonantaja
- Vähittäisluotonantaja
- Pieni yleispankki
- Erikoistunut luotonantaja
- Yleispankki

Valvojan arviointiprosessia koskevien EPV:n ohjeiden kohtien 55–57 mukaisesti

Liiketoimintamalli

Vaihe 1

- Tietojen keruu ja liiketoiminta-alojen merkittävyyden arviointi

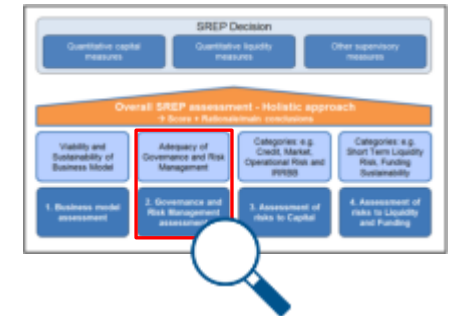
Vaihe 2

- Pohjaluokitus automaattisesti indikaattorien (esim. pääoman tuotto, kulu-tuottosuhte) perusteella

Vaihe 3

- Kattava analyysi
- Vaiheen 2 luokitusta mukautetaan tarvittaessa ottaen huomioon pankin erityispiirteet

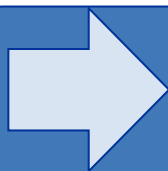
Sisäinen hallinto ja riskienhallinta

- Sisäiset hallintojärjestelyt (ml. tärkeimmät valvontatoiminnot kuten riskienhallinta, sisäinen tarkastus ja compliance-toiminto)
- Riskienhallintajärjestelmä ja riskikulttuuri
- Riski-infrastrukturi, sisäiset tiedot ja raportointi
- Palkkioperiaatteet ja -käytännöt

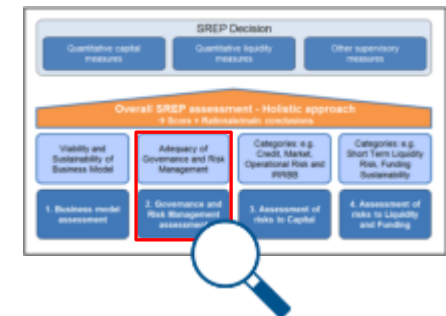
Kaksi esimerkkiä tärkeimmistä kysymyksistä

- Onko laitoksessa compliance-toiminto, joka on organisatorisesti sekä toiminnallisesti erillinen ja riippumaton liiketoimintavastuusta?
- Onko käytössä mekanismeja, joilla varmistetaan, että ylin johto voi ryhtyä ajoissa toimiin, joilla se voi tehokkaasti hallita ja tarvittaessa lieventää olennaisia haitallisia riskipositioita ja erityisesti sellaisia riskipositioita, jotka ylittävät tai lähes ylittävät hyväksytyn ja ilmoitetun riskinottohalun tai riskilimiitin?

Valvojan arviointiprosessia koskevien EPV:n ohjeiden kohtien 81–82 mukaisesti

Sisäinen hallinto ja riskienhallinta

Vaihe 1	Vaihe 2	Vaihe 3
➤ Tietojen keruu esim. riskienhallintaa ja riskitoleranssia kartoittavan selvityksen avulla	➤ Vakavaraisuusdirektiivin vaatimusten noudattamisen tarkastus ➤ Analyysit esim. seuraavista aiheista: • organisaatorakenne • sisäinen tarkastus • compliance-toiminto • palkitseminen • riskinottohalu • riski-infrastruktuuri • raportointi	➤ Kattava analyysi ➤ Vaiheen 2 tarkastuksen tuloksen mukauttaminen tarvittaessa ottaen huomioon pankin erityispiirteet ➤ Riskienhallintaa ja riskitoleranssia kartoittavan selvityksen tulosten hyödyntäminen

Pääoman riittävyyteen liittyvät riskit

Kolme arviointinäkökulmaa (osa-aluetta)

Osa-alue 1 Valvontanäkökulma

Neljä riskiluokkaa:
luottoriski,
markkinariski,
operatiivinen riski ja
rahoitustoiminnan
korkoriski

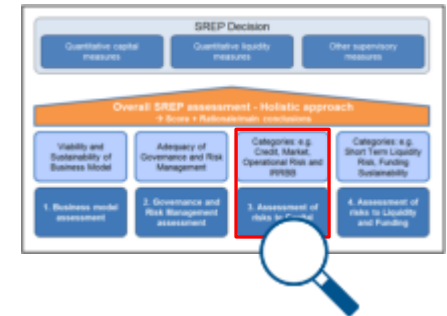
- ✓ Tietojen keruu
- ✓ Pohjaluokitukset riskiluokittain
- ✓ Kattava analyysi

Osa-alue 2 Pankin näkökulma

- ✓ Tietojen keruu:
esim. ICAAP-
raportit
- ✓ Pohjatulosten
arviointi: EPV:n
ohjeiden mukaiset
vertailuarvot*
- ✓ Kattava analyysi

Osa-alue 3 Ennakoiva näkökulma

- ✓ Tietojen keruu:
pankin sisäiset
stressitestit
- ✓ Pohjaluokitusten
arviointi:
valvontaviranomaist
en stressitestit
- ✓ Kattava analyysi

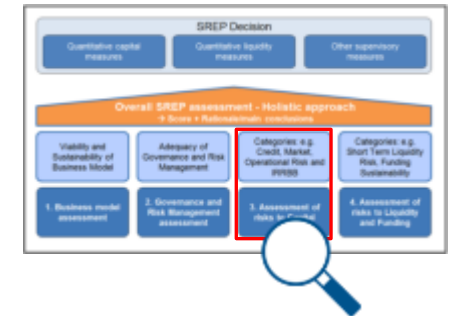
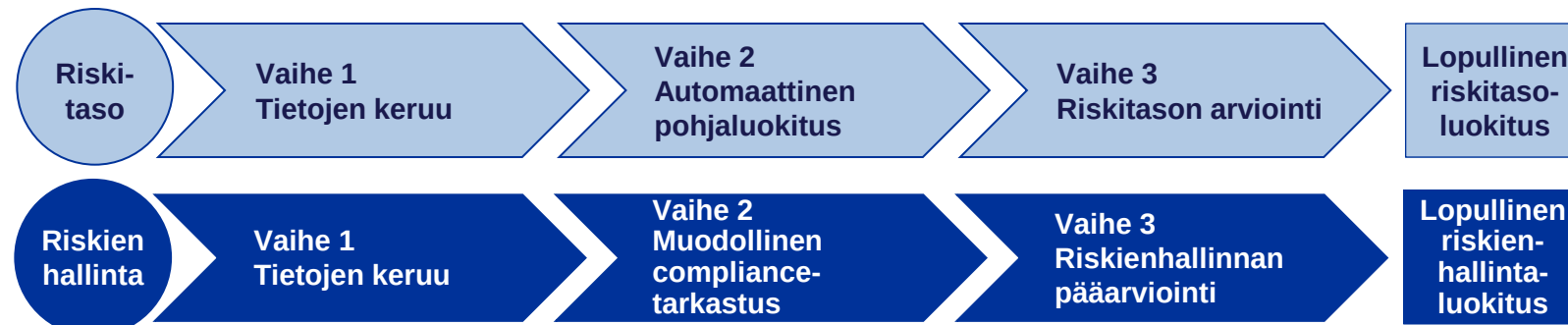
Vuoden 2016 arviointi

- ✓ Stressitestit täydentävät valvojan arviointiprosessin välineistöä
- ✓ ICAAP-tietojen toimittamisessa yhä suurta hajontaa

Valvojan arviointiprosessia koskevien EPV:n ohjeiden mukaisesti

* Yhteisessä valvontamekanismissa kehitetyt, valvojan arviointiprosessia koskevien EPV:n ohjeiden kohdan 335 mukaiset valvontatarkoituksiin käytettävät vertailuarvot.

Pääoman riittävyyteen liittyvät riskit – osa-alue 1

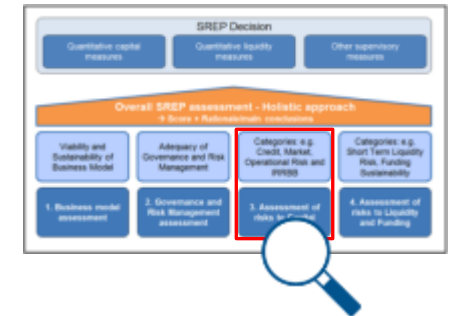

Kunkin riskitekijän perusteellinen analyysi: esim. **luottoriski**

Vaihe 1	Vaihe 2	Vaihe 3
➤ Riskitaso - Joukko ennalta määritettyjä indikaattoreita, jotka on laskettu teknisten täytäntöönpanostandardien ja lyhyen aikavälin tiedonkeruun perusteella ➤ Riskienhallinta - Tietojen keruu	➤ Riskitaso - Automaattinen pohjaluokitus eri näkökohtien perusteella: - laatu (esim. järjestämättömien lainojen suhde) - riskien kattaminen (esim. arvonalennukset) ➤ Riskienhallinta - Compliance-tarkastuksia: sisäinen hallinto, riskinottohalu, riskienhallinta ja sisäinen tarkastus (erityisesti luottoriski)	➤ Riskitaso Kattava analyysi, esim. - nykyinen riskipositio ja sen kehityssuunta - ennakoiva arvio - vertailu muihin laitoksiin Eri alaluokkien yksityiskohtainen analyysi, esim. - lainat yrityksille - lainat kotitalouksille ➤ Riskienhallinta - Yksityiskohtainen analyysi pankkien kanssa pidettyjen aihekohtaisten tapaamisten pohjalta

Pääoman riittävyyteen liittyvät riskit – osa-alue 2

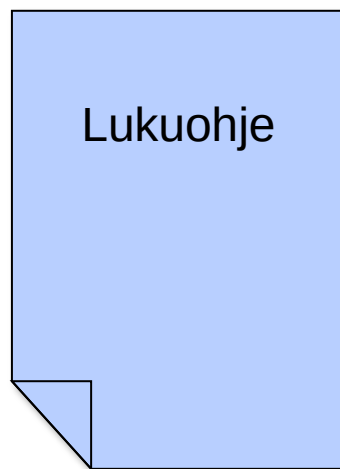
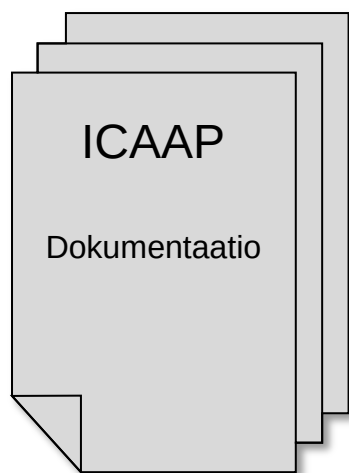
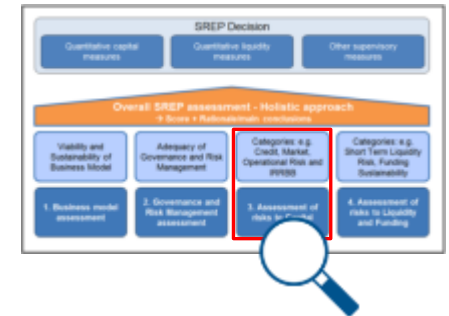
- ICAAP-menettelyn luotettavuuden arviointi
- ICAAP-tietojen raportointia koskevat EKP:n odotukset julkaistiin 8.1.2016, ja niiden pohjalta yhteiset valvontaryhmät
 - arvioivat koko ICAAP-menettelyn luotettavuuden (laadullinen arviointi)
 - vertaavat ICAAP-lukuja valvontamekanismin vertailulukuihin (määrällinen arviointi)
 - laativat osa-alueen 2 arvion käytettäväksi pääoman riittävyyden kokonaisarviointissa

EKP:n ICAAP-odotukset

- Tietojen sisällön vastattava ICAAP- ja ILAAP-tietojen toimittamista koskevia EPV:n ohjeita
- Sisäinen dokumentaatio ja lukuohje
- Riskitietojen raportointimalli
- Pilarin 1 mukaisten lukujen ja ICAAP-lukujen yhteensovittaminen
- Laitoksen ylimmän johdon allekirjoittama selvitys laitoksen pääoman riittävyydestä ja sen tueksi analyysi ICAAP-menettelyn tuloksista

ICAAP – Laadullinen arviointi

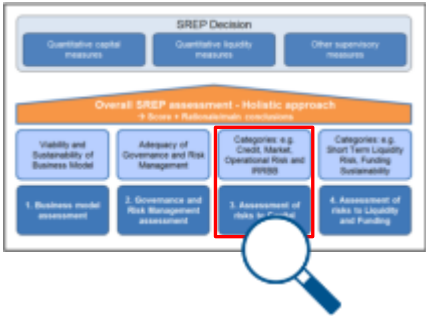

Pankin sisäiset, EPV:n ohjeissa määritetyt asiakirjat

Jaoteltu EPV:n ohjeiden rakenteen mukaan, jotta yhteisen valvontaryhmän on helpompi käsitellä pankin sisäisiä tietoja

Yhteisen valvontaryhmän arvio
→ **Päätös ICAAP-menettelyn luotettavuudesta**

ICAAP – Määrällinen arviointi

Riskitiedot

Riskien määritelmät ja ICAAP-arviot pankin oman riskiluokituksen mukaan

Mapping of internal risk categories to SSM risk map and information on internal capital

Please provide the information and data only as internally available. Do not change or produce internal numbers only for filling column 1.5 of the template. If the cell is not applicable to the institution, please complete as "na" for not applicable. Only white cells can be filled in.

SSM Risk Map		ICAAP information				
1.1 Risk categories	1.2 Risk sub-category (thereof...)	1.3 Name of internal risk category as currently covered in ICAAP (please use categories and sub-categories as available internally and map them to the given risk categories and sub-categories as possible for risk categories or sub-categories not covered in the SSM risk map please use the rows named "Other")	1.4 Short description of internal Risk category (including sub-categories that may be included)	1.5 ICAAP estimate - internal capital needed (by view) in EUR (please only provide numbers as internally available)	1.6 Have there been material changes in scope or quantification methodology for this risk category / sub-category since the last reporting date? (Y/N)	1.7 PS link to document the details of the package
Credit risk						
	credit risk (please use this row in case several sub-categories are quantified together, i.e. no separate estimates are available)					
	default risk					
	credit concentration risk					
	FX lending risk					
	Securitisation risk					
	Country risk (includes transfer & other risks)					
	settlement and delivery risk					
	residual risk					
	migration risk					

Vertailuarvot*

- Karkea arvio pääomatarpeesta
- Toimivat yhteisen valvontaryhmän käytössä vertailukohtana laitoksen omille arvioille ja tukevat valvontadialogia
- Eivät tuota yhtä ainoaa riskilukua vaan suuntaa-antavat vaihteluvälit, joiden avulla yhteiset valvontaryhmät voivat johtaa riskikohtaiset pääomatarpeet harkintansa perusteella

* Keskitymäriski (vastapuoli- ja sektorikohtainen), markkinariski, luottoriski, rahoitustoiminnan korkoriski

Arviointi

Tarkistettut sisäisen pääoman luvut (pääomavaatimukset)

- Vähimmäistasona pilarin 1 pääomavaatimukset
- Kutakin riskiä tarkasteltu erillään

Dialogi pankkien kanssa

Pääomaan liittyvät riskit

- Ennakoiva arvio
- Vuonna 2016 suoritettu kaksi laajaa stressitestiä

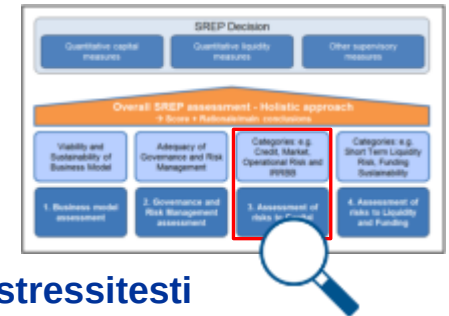
EPV:n EU:n laajuinen stressitesti

- 37 valvontamekanismin piirissä olevaa merkittävää laitosta
- Tulokset julkisia
- EPV koordinoi yhteistyössä komission, EJRK:n, EKP:n ja kansallisten valvontaviranomaisten kanssa
- Aikataulu: maalis-heinäkuu 2016

Valvojan arviointiprosessin stressitesti

- 56 muuta valvontamekanismin piirissä olevaa merkittävää laitosta¹
- Tulokset ei julkisia
- EKP:n pankkivalvonta koordinoi
- Aikataulu ja menetelmä kutakuinkin samat kuin EPV:n stressitestissä

Tavoitteet

- Arvioitiin rahoituslaitosten kykyä selviytyä epäsuotuisasta markkinakehityksestä
- Tulokset otettiin huomioon valvojan arviointiprosessissa, jotta voitiin varmistua pääoman ja likviditeetin riittävyydestä ja riskienhallinnan ja sisäisten prosessien asianmukaisuudesta
- Varmistettiin kaikkien valvontamekanismissa valvottavien merkittävien laitosten yhdenmukainen kohtelu

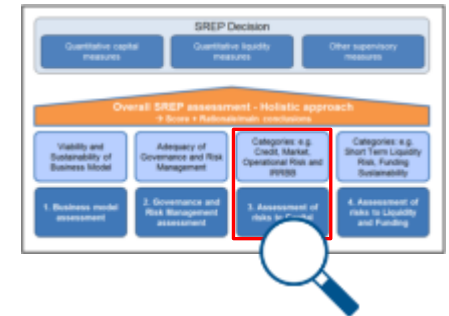
Molempien stressitestien tulokset sisällytettiin valvojan arviointiprosessiin

1) EPV:n ja valvojan arviointiprosessin stressitesteihin osallistuneiden laitosten yhteismäärä ei ole sama kuin valvontamekanismissa valvottavien merkittävien laitosten yhteismäärä, sillä näistä laitoksista kaikki eivät osallistuneet testeihin (kattavan arvioinnin kohteena vuonna 2015 tai 2016 olleet laitokset sekä sellaiset laitokset, joiden emoyhtiö on valvontamekanismin piirissä oleva ja siis jo konsolidoidulla tasolla stressitestattu merkittävä laitos).

Pääoman riittävyyteen liittyvät riskit

Kuten EPV tiedotti 1.7.2016, vuoden 2016 valvonta-arviopäätöksissä on kaksi osaa – **pilarin 2 mukainen pääomavaatimus** ja **pilarin 2 mukainen pääomaohjeistus**

- Pankkien odotetaan noudattavan pääomaohjeistusta, joka annetaan sitovien pääomavaatimusten (vähimmäis- ja lisäpääomavaatimukset) ja yhteenlaskettujen puskurivaatimusten lisäksi.
- Jos pankki ei noudata pääomaohjeistusta, siitä ei seuraa automaattisesti valvontatoimia eikä se vaikuta sinänsä jakokelpoisen enimmäismäärän rajoituskynnykseen, mutta valvontatoimia hienosäädetään kunkin pankin tilanteen mukaan.
- Lopullisten toimien arvioimiseksi valvontaelin analysoi kaikki tapaukset, joissa pääomaohjeistusta ei ole noudatettu.

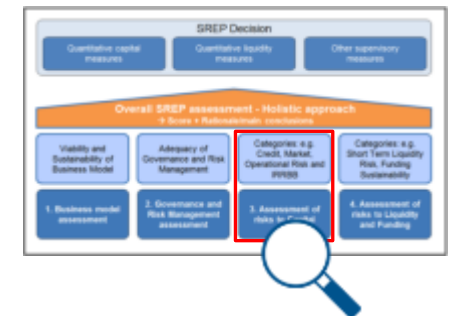
Pääomaan liittyvät riskit

Stressitestin tulokset ovat keskeinen tietolähde valvojan arviointiprosessissa:

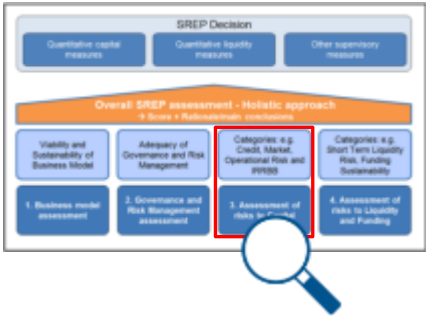
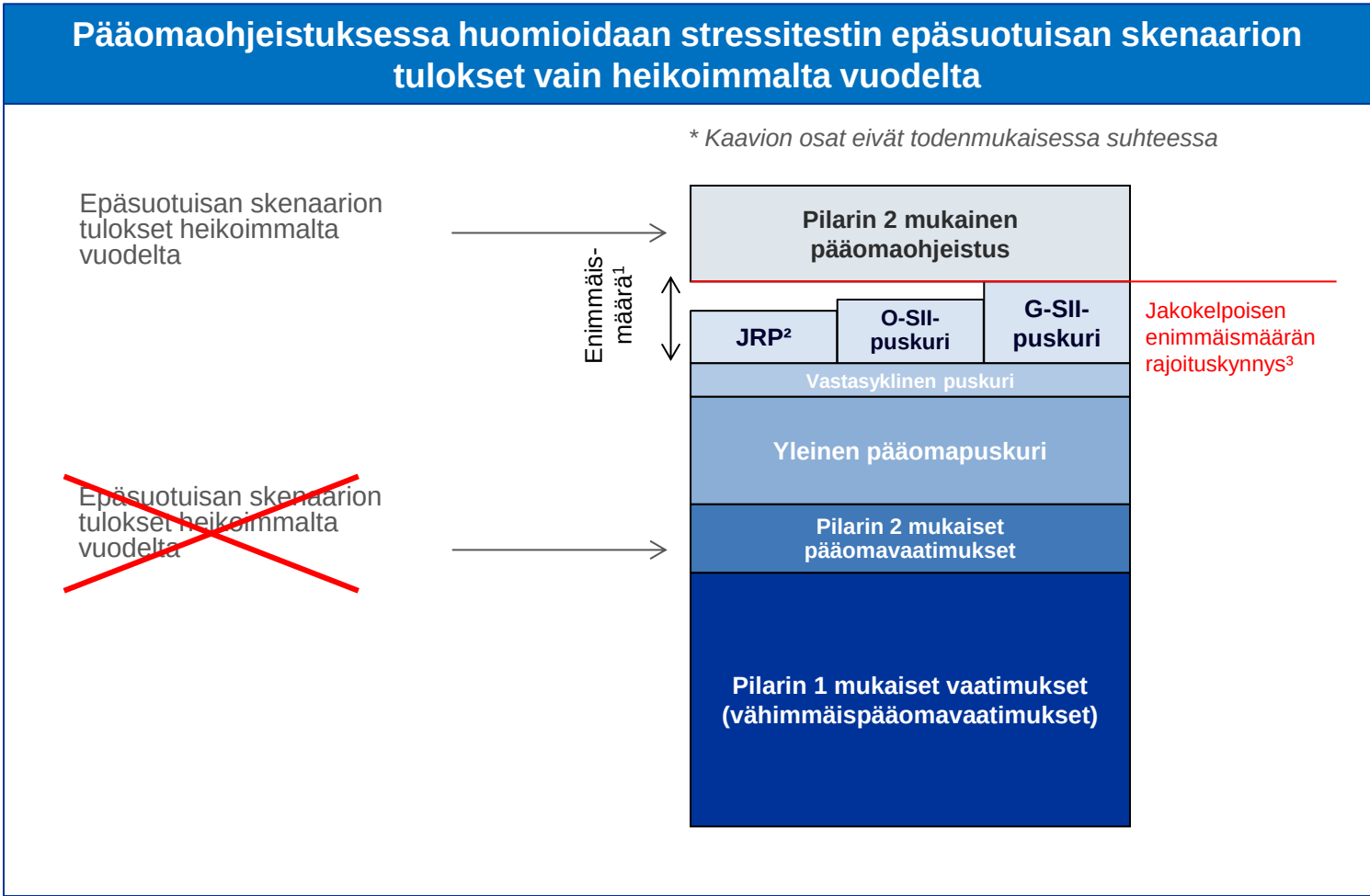
- Stressitestin laadullinen, etenkin riskienhallintaa koskeva tulos otetaan huomioon pilarin 2 mukaisissa pääomavaatimuksissa.
- Epäsuotuisan skenaarion määrällinen vaikutus otetaan huomioon määritettäessä pilarin 2 mukaisen pääomaohjeistuksen tasoa.

Pilarin 2 mukaista pääomaohjeistusta määritettäessä pyritään muodostamaan laaja kokonaisnäkemys useista osatekijöistä, kuten:

- pääoman supistuminen stressitestin epäsuotuisassa skenaariossa
- kunkin laitoksen riskiprofiili ja haavoittuvuus stressiskenaarioissa
- riskiprofiilin muutokset stressitestin lähtötilanteen (31.12.2015) jälkeen ja pankin toimenpiteet riskiherkkyyden vähentämiseksi esimerkiksi omaisuuseriä myymällä.

Pilarin 2 mukaisessa pääomaohjeistuksessa huomioidaan stressitestin epäsuotuisan skenaarion tulokset vain heikoimmalta vuodelta

- 1 Yleisin tapaus – tapauskohtaisia laskelmia saatetaan tehdä sen mukaan, miten vakavaraisuusdirektiivin 131 artiklan 15 kohta on pantu täytäntöön jäsenvaltiossa
- 2 Järjestelmäriskipuskuri
- 3 Asiaan vaikuttavat säännökset:
 - Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) N:o 596/2014 (markkinoiden väärinkäyttöasetus) mukaan laitosten, joilla on julkisen kaupankäynnin kohteena olevia arvopapereita, tulee arvioida, onko niiden pilarin 2 mukaisia pääomavaatimuksia pidettävä sisäpiiritietona ja voiko niitä julkistaa.
 - EPV:n 16.12.2015 antaman lausunnon mukaan toimivaltaisten viranomaisten olisi harkittava, tulisiko niiden vakavaraisuusasetuksen artiklan 438 kohdan b nojalla edellyttää laitosten julkistavan jakokelpoiseen enimmäismäärään vaikuttavat pääomavaatimuksensa, tai ainakaan niiden ei tulisi estää laitoksia julkistamasta näitä tietoja.

Tältä pohjalta EKP katsoo, että laitokset voivat tiedottaa jakokelpoiseen enimmäismäärään vaikuttavista pääomavaatimuksista.

Huom. EPV:n jakokelpoista enimmäismäärää koskevan lausunnon ja 1.7.2017 julkaistun lehdistötiedotteen mukaisesti.

Likviditeettiriskit

Kolme arviointinäkökulmaa (osa-aluetta)

Osa-alue 1 Valvontanäkökulma

Lyhyen aikavälin maksuvalmiusasema, rahoituksen-hankinnan kestävyys

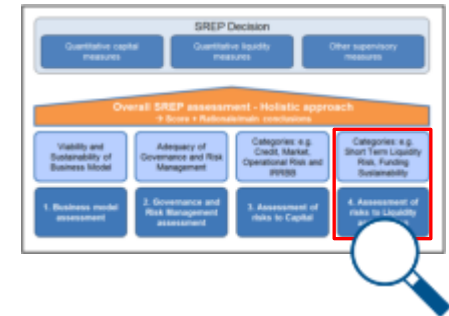
- ✓ Tietojen keruu
- ✓ Lyhyen aikavälin maksuvalmiusaseman ja rahoitusaseman kestävyteen liittyvien riskien pohjaluokitus
- ✓ Kattava analyysi

Osa-alue 2 Pankin näkökulma

- ✓ Tietojen keruu: esim. ILAAP-raportit
- ✓ Pohjaluokitusten arviointi: laitoksen sisäisten arvioiden tarkastaminen
- ✓ Kattava analyysi: esim. ILAAP-menettelyn luotettavuus

Osa-alue 3 Ennakoiva näkökulma

- ✓ Tietojen keruu: pankin sisäiset stressitestit
- ✓ Pohjaluokitusten arviointi: valvontaviranomaisten stressitestit
- ✓ Valvontaviranomaisten stressitestien ja pankin sisäisten stressitestien tulosten arviointi

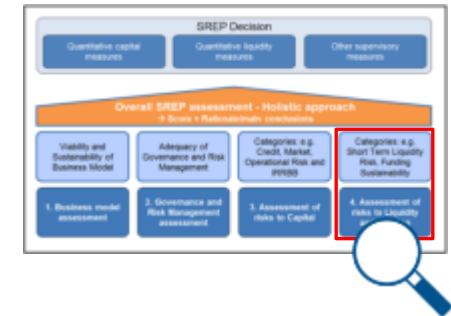

Vuoden 2016 arviointi

- ✓ Pääpaino osa-alueessa 1
- ✓ Osa-alueessa 2 vielä paljon hajontaa
- ✓ Osa-alue 3 ei vielä täysin toteutunut

Valvojan arviointiprosessia koskevien EPV:n ohjeiden kohtien 370–373 mukaisesti

Likviditeettiriskit – osa-alue 1

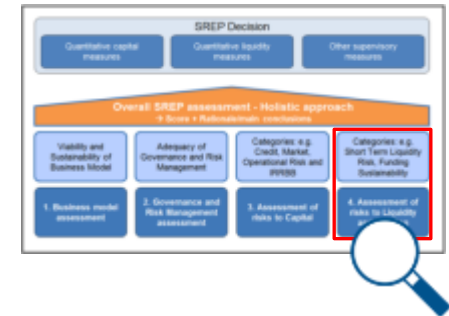

Kunkin riskitekijän perusteellinen analyysi: esim. lyhyen aikavälin maksuvalmiusasema

Vaihe 1	Vaihe 2	Vaihe 3
➤ Riskitaso - Joukko ennalta määritettyjä indikaattoreita, jotka on laskettu teknisten täytäntöönpanostandardien ja lyhyen aikavälin tiedonkeruun perusteella ➤ Riskienhallinta - Tietojen keruu	➤ Riskitaso - Automaattinen pohjaluokitus eri näkökohtien perusteella: - maksuvalmiusvaatimus - lyhytaikainen rahoitus / kokonaisrahoitus ➤ Riskienhallinta - Compliance-tarkastuksia: sisäinen hallinto, riskinottohalu, riskienhallinta ja sisäinen tarkastus	➤ Riskitaso Yksityiskohtainen analyysi: - lyhytaikaiseen tukkurahoitukseen liittyvä riski - päivänsisäinen riski - maksuvalmiuspuskureiden laatu - rahoituksen rakenteellinen epäsuhta ➤ Riskienhallinta - Yksityiskohtainen analyysi pankkien kanssa pidettyjen aihekohtaisten tapaamisten pohjalta

Likviditeettiriskit – osa-alueet 2 ja 3

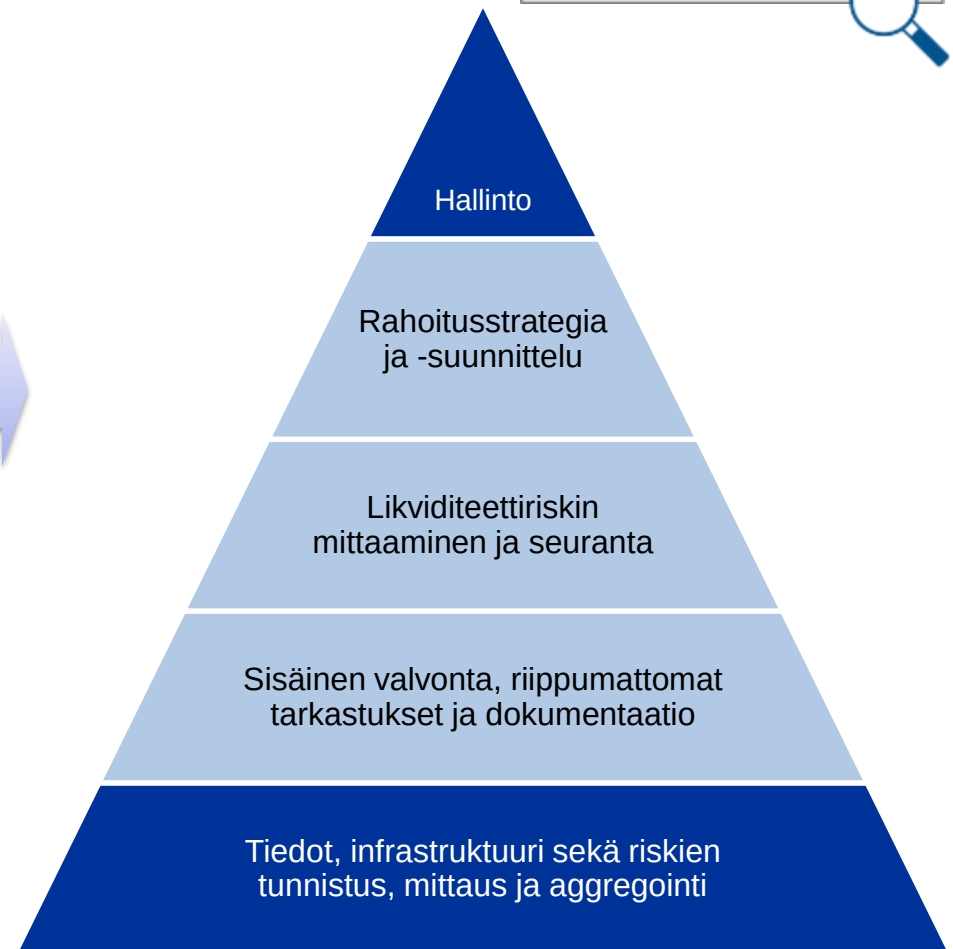
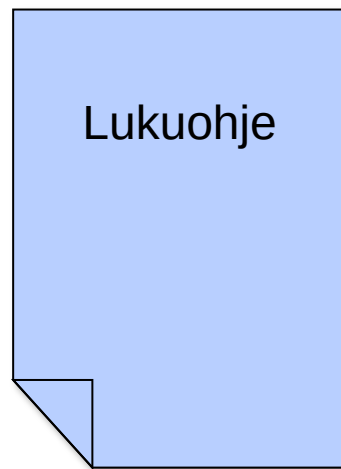
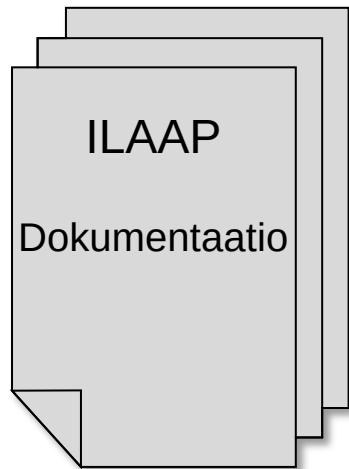
- ILAAP-menettelyn luotettavuuden arviointi
- ILAAP-tietojen raportointia koskevat EKP:n odotukset julkaistiin 8.1.2016, ja niiden pohjalta yhteiset valvontaryhmät
 - arvioivat koko ILAAP-menettelyn luotettavuuden (laadullinen arviointi)
 - vertaavat ILAAP-lukuihin perustuvia tarpeita ja stressitestien oletuksia valvontamekanismin vertailulukuihin (määrällinen arviointi)
 - laativat osa-alueiden 2 ja 3 arvion käytettäväksi likviditeetin riittävyyden kokonaisarvioinnissa

EKP:n ILAAP-odotukset

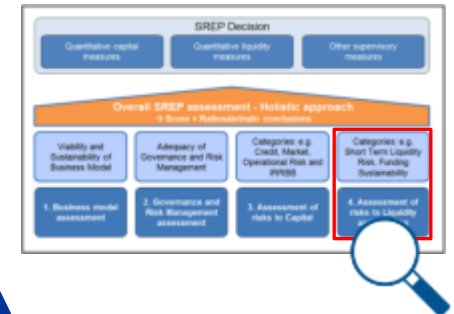
- Tietojen sisällön vastattava EPV:n ohjeita
- Sisäinen dokumentaatio ja lukuohje
- Laitoksen ylimmän johdon allekirjoittama selvitys laitoksen likviditeetin riittävyydestä ja sen tueksi analyysi ILAAP-menettelyn tuloksista

ILAAP – Laadullinen arviointi

Yhteisen valvontaryhmän arvio

→ **Päätös ILAAP-menettelyn luotettavuudesta**

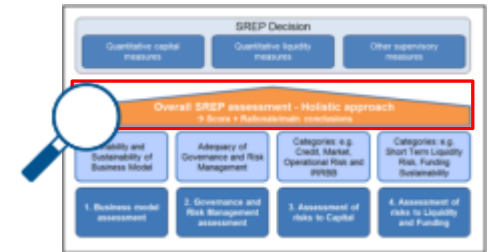

Pankin sisäiset, EPV:n ohjeissa määritetyt asiakirjat

Jaoteltu EPV:n ohjeiden rakenteen mukaan, jotta yhteisen valvontaryhmän on helpompi käsitellä pankin sisäisiä tietoja

Vakavaraisuuden kokonaisarviointi

- Tiivis kokonaisarvio laitoksen riskiprofiilista
 - perustana neljän osatekijän analyysi (ei pelkkä yhteissumma)
 - kaikki valvojan arviointiprosessin neljä osatekijää lähtökohtaisesti yhtä tärkeitä
- Arvioinnissa otetaan huomioon
 - laitoksen pääoma-/likviditeettisuunnitelmat, joilla valmistaudutaan vakavaraisuusdirektiivin ja -asetuksen täysimittaisten vaatimusten noudattamiseen
 - vertailu muihin laitoksiin
 - makroympäristö, jossa laitos toimii

Valvojan arviointiprosessia koskevien EPV:n ohjeiden (EBA/GL/2014/13) taulukon 13 (s. 171–172) mukaisesti vakavaraisuuden kokonaisarvioinnin pistetulokset vastaavat valvojan kokonaisarviota laitoksen elinkelpoisuudesta. Mitä korkeampi pistetulos, sitä suurempi riski laitoksen elinkelpoisuuteen kohdistuu yhden tai useamman riskiprofiilin piirteen vuoksi (ml. laitoksen liiketoimintamalli, sisäinen hallintojärjestelmä sekä laitoksen vakavaraisuuteen tai maksuvalmius- asemaan kohdistuvat yksittäiset riskit).

Laitoksen riskiprofiili koostuu aina useista toisiinsa liittyvistä riskitekijöistä.

Johdonmukainen ja oikeudenmukainen kohtelu

- Arvioita ja päätöksiä valmisteltaessa tehdään paljon vertailevia analyyseja, jotta voidaan
 - tuottaa yhteisille valvontaryhmille lisätietoa useista eri näkökulmista
 - tukea politiikkakeskusteluja ja päätöksentekoprosessia.

Arviointiprosessissa pystyttiin tekemään laajoja pankkien välisiä vertailuja ja vertailuanalyyseja, joten kaikkia laitoksia voitiin arvioida yhdenmukaisesti ja samalla edistettiin pankkitoiminnan sisämarkkinoiden yhdentymistä.

Vakavaraisuuden kokonaisarviointi muodostaa pohjan pääoman ja likviditeetin riittävyyden arvioinnille, ja sitä käytetään puutteiden korjaamiseksi tarvittavien valvontatoimien perustana.

- Valvontaelin valmistelee valvonta-arviopäätökset, jotka EKP:n neuvosto hyväksyy vastustamattajättämismenettelyllä.
- Valvonta-arviopäätökset voivat sisältää:

Omia varoja koskevia vaatimuksia

- Kokonaispääomavaatimus koostuu omia varoja koskevasta vähimmäisvaatimuksesta (8 prosentin pääomasuhde¹) ja pilarin 2 mukaisista lisävaatimuksista²
- Yhteenlasketut puskurivaatimukset²
- Suositus toimista, joilla varmistetaan, että vähitellen käyttöön otettavat täysimääräiset vakavaraisuusvaatimukset pystytään täyttämään

Laitoskohtaisia määrällisiä maksuvalmiusvaatimuksia

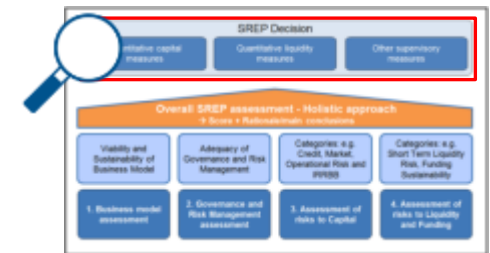
- säädettyä vähimmäistasoa korkeampi maksuvalmiusvaatimus
- Pidemmät selviytymisjaksot
- Kansalliset toimet

Laadullisia valvontatoimia

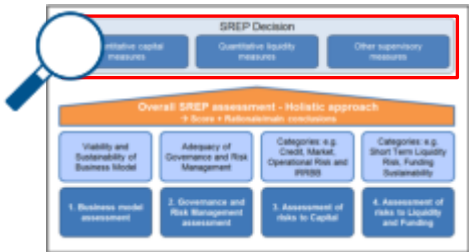
- YVM-asetuksen artiklan 16 kohdan 2 mukaisia muita valvontatoimia voivat olla esim. liiketoiminnan rajoittaminen tai supistaminen, vaatimus riskien vähentämisestä, osingonjaon rajoittaminen tai luvanvaraistaminen sekä lisäraportointia tai useammin tapahtuvaa raportointia koskevien vaatimusten asettaminen.
- Valvonta-arviopäätökseen sisältyy myös pilarin 2 mukainen pääomaohjeistus täydentävän ydinpääomavaatimuksen muodossa.

¹ Tästä ydinpääoman osuus vähintään 56,25 %.

² Kokonaan ydinpääomaa.

Valvonta-arviopäätös – pääomapohjaa vahvistavat toimet

	Valvojan arviointiprosessi 2015	Valvojan arviointiprosessi 2016
Pilari 2	Pilari 2 (vaikuttaa jakokelpoiseen enimmäismäärään)	Pilarin 2 pääomavaatimukset (vaikuttavat jakokelpoiseen enimmäismäärään) Pilarin 2 pääomaohjeistus (ei vaikuta jakokelpoiseen enimmäismäärään)
Yleinen pääomapuskuri	Päällekkäinen pilarin 2 kanssa (brutto)	Ei päällekkäisyyttä pilarin 2 kanssa
Ydinpääoma (CET1) – vaatimusten täyttöjärjestys	* Kaavion osat eivät todenmukaisessa suhteessa Enimmäismäärät Ennakkovaroituskynnys JRP² O-SII-puskuri G-SII-puskuri Jakokelpoisen enimmäismäärän rajoituskynnys Vastasyklinen puskuri Yleinen pääomapuskuri Pilarin 2 mukaiset pääomavaatimukset Pilarin 1 mukaiset vaatimukset (vähimmäisvaatimukset)	* Kaavion osat eivät todenmukaisessa suhteessa Enimmäismäärät Pilarin 2 pääomaohjeistus JRP² O-SII-puskuri G-SII-puskuri Jakokelpoisen enimmäismäärän rajoituskynnys Vastasyklinen puskuri Yleinen pääomapuskuri Pilarin 2 mukaiset pääomavaatimukset Pilarin 1 mukaiset vaatimukset (vähimmäisvaatimukset)
Pääoman koostumus	Pilari 2: 100 % ydinpääomaa (CET1)	Pilarin 2 pääomavaatimus ja pääomaohjeistus: 100 % ydinpääomaa (CET1)
Valvonta-arviopäätös	Ydinpääomasuhde (CET1)	Pilarin 2 pääomavaatimus: ydinpääomasuhde ja valvonta-arviopäätöksen mukainen kokonaispääomavaatimus ³ Pilarin 2 pääomaohjeistus: lisäydinpääoma

- 1

Yleisin tapaus – tapauskohtaisia laskelmia saatetaan tehdä sen mukaan, miten vakavaraisuusdirektiivin 131 artiklan 15 kohta on pantu täytäntöön jäsenvaltiossa
- 2

Järjestelmäriskipuskuri
- 3

Jos pilarin 1 mukainen pääomavaatimus (ensisijainen lisäpääoma / toissijainen pääoma) ei täyty, vajeen kattamiseksi on asetettava täydentävä pilarin 2 mukainen ydinpääomavaatimus (vuoden 2017 kohdalla pääomaohjeistus ei sovellettavissa)

Huom. EPV:n jakokelpoista enimmäismäärää koskevan lausunnon ja 1.7.2016 julkaistun lehdistötiedotteen mukaisesti.

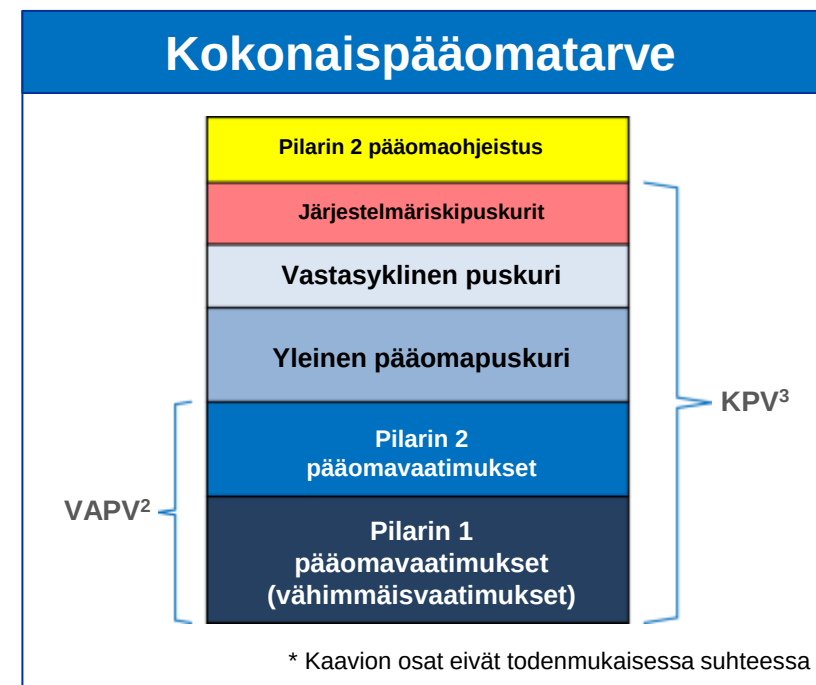
Jos mikään ei olennaisesti muutu, pankkijärjestelmän tämänhetkiset pääomavaatimukset toimivat ohjenuorana jatkoakin varten.

- Jos mikään ei olennaisesti muutu, pääomavaatimukset pysynevät varsin vakaina¹.
- Jos laitoksen pääoman määrä jää tai uhkaa jäädä alle pilarin 2 mukaisen pääomaohjeistuksen, sen tulisi ilmoittaa asiasta viipymättä yhteiselle valvontaryhmälle.
- Pankkien on huomioitava myös eri puskurivaatimukset (G-SII-puskuri, O-SII-puskuri, järjestelmäriskipuskuri sekä vastasyklinen pääomapuskuri), jotka lasketaan mukaan kokonaispääomatarpeeseen.

¹ Kaaviossa pääomavaatimus = pilarin 1 mukainen pääomavaatimus + pilarin 2 mukainen pääomavaatimus + yleinen pääomapuskuri + pilarin 2 mukainen pääomaohjeistus. Yleisen pääomapuskurin asteittaisesta käyttöönotosta huolimatta odotuksena on, että pääomaohjeistuksessa edellytetään jatkossakin lisää pääomaa.

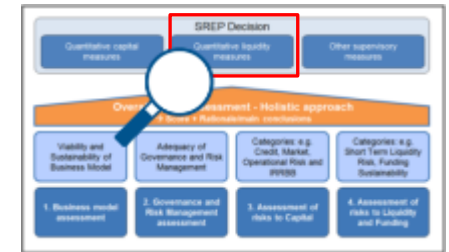
² VAPV = valvonta-arviopäätöksen mukainen pääomavaatimus

³ KPV = kokonaispääomavaatimus

Valvonta-arviopäätös – maksuvalmiusasemaa vahvistavat toimet

- Maksuvalmiusvaatimukset tulivat voimaan 1.10.2015.
- Esimerkkejä maksuvalmiusasemaa vahvistavista toimista
 - säädettyä vähimmäistasoa korkeampi maksuvalmiusvaatimus
 - vaatimus tietyistä vähimmäisselvitysjaksosta
 - Likvideille varoille asetettava vähimmäisvaatimus

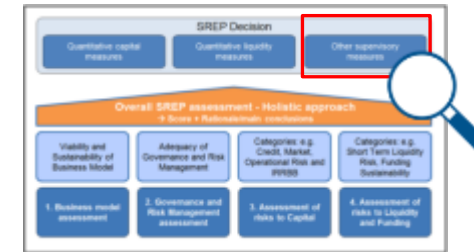

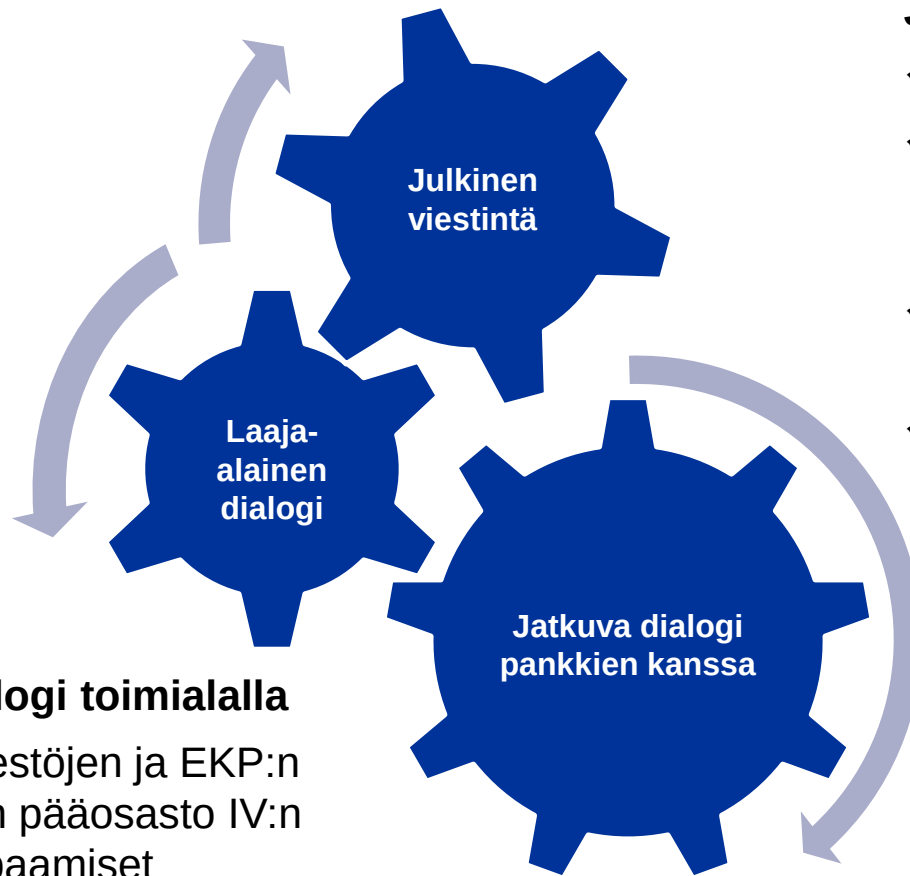
Valvonta-arviopäätös – muut valvontatoimet

YVM-asetuksen artiklan 16 kohta 2

Asetuksen nojalla EKP voi

- (a) vaatia, että laitoksilla on omia varoja enemmän kuin lakisääteiset pääomavaatimukset edellyttävät
- (b) vaatia järjestelyjen, prosessien, mekanismien ja strategioiden vahvistamista
- (c) vaatia laitoksia esittämään suunnitelma valvontavaatimusten noudattamiseksi ja asettamaan määräaika sen täytäntöönpanolle
- (d) vaatia laitoksia soveltamaan erityistä tappiovarauspolitiikkaa tai erityistä taseen erien käsittelyä omia varoja koskevien vaatimusten osalta
- (e) rajoittaa tai supistaa laitosten liiketoimintaa, toimintoja tai verkostoa tai kehottaa laitoksia päättämään sellainen toiminta, josta aiheutuu liian suuria riskejä laitoksen vakaudelle
- (f) vaatia laitoksia vähentämään niiden toimintaan, tuotteisiin ja järjestelmiin sisältyvää riskiä
- (g) vaatia laitoksia rajoittamaan muuttuvan palkkio-osan määrää
- (h) vaatia laitoksia käyttämään nettovoittoja omien varojen vahvistamiseen
- (i) rajoittaa voitonjakoa osakkeenomistajille, jäsenille tai rajoituksenalaisten omiin varoihin luettavien instrumenttien haltijoille tai kieltää se, edellyttäen että kieltoa ei voida katsoa laitoksen maksulaiminlyönniksi
- (j) asettaa lisäraportointia tai useammin tapahtuvaa raportointia koskevia vaatimuksia
- (k) asettaa erityisiä maksuvalmiusvaatimuksia, kuten rajoituksia saatavien ja velkojen välisille maturiteettieroille
- (l) vaatia antamaan lisätietoja
- (m) erottaa milloin tahansa luottolaitosten ylimmän hallintoelimen jäsenet.

Laaja-alainen dialogi toimialalla

- ✓ Pankkialan järjestöjen ja EKP:n mikrovalvonnan pääosasto IV:n säännölliset tapaamiset
- ✓ Seminaarit merkittävien laitosten kanssa

Julkinen viestintä

- ✓ Pankkivalvontaopas
- ✓ EKP:n kannanotot (esim. jakokelpoista enimmäismäärää ja palkitsemista koskevat kannanotot)
- ✓ Valvontaelimen puheenjohtajan ja varapuheenjohtajan puheet
- ✓ Kirjeet Euroopan parlamentin jäsenille, kuulemistilaisuuudet ja keskustelut parlamentin jäsenten kanssa

Jatkuva dialogi pankkien kanssa

- ✓ Valvontaohjelma
- ✓ Pankkien ja yhteisten valvontaryhmien tapaamiset (erityisesti ennen valvonta-arviopäätöstä – valvontadialogi)
- ✓ Valvonta-arviopäätökset (oikeus tulla kuulluksi)

Pankit saavat

- ✓ riittävästi tietoa käytettyjen menetelmien ja riskien arvioinnin ymmärtämiseksi sekä puutteiden korjaamiseksi
- ✓ riittävän varmuuden tilanteesta pääomasuunnittelunsa pohjaksi.

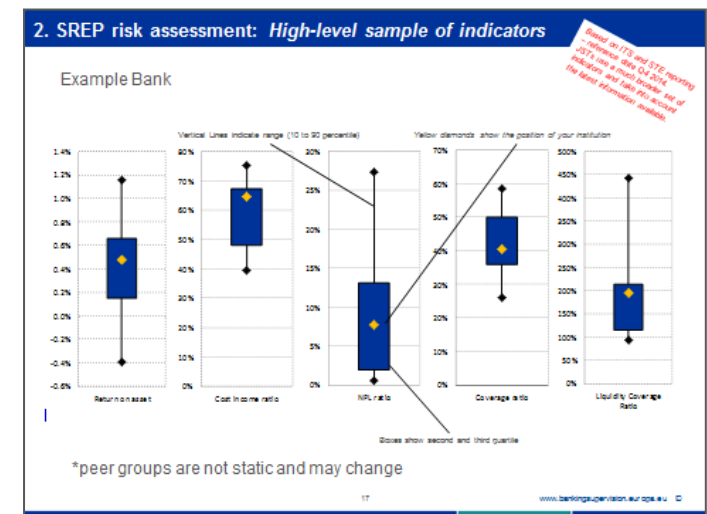
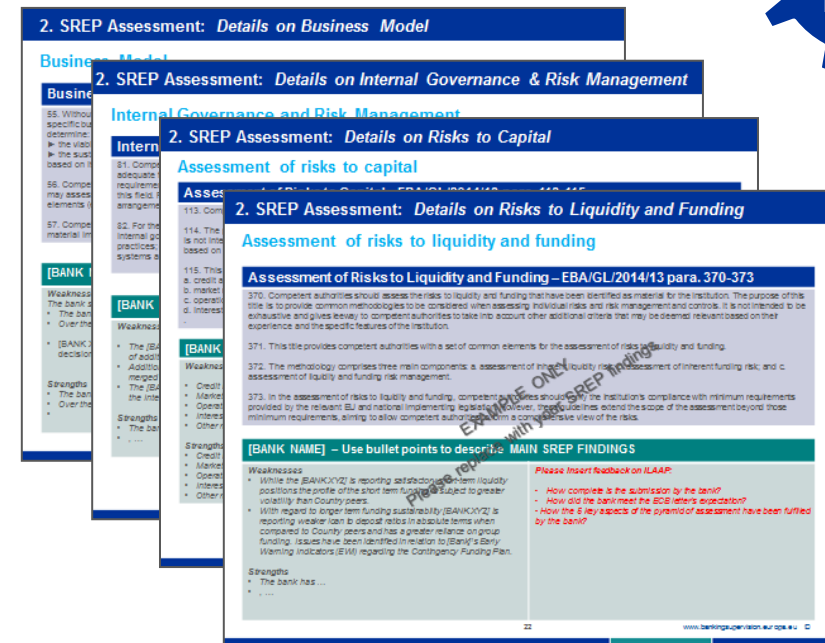
Tehostettu jatkuva dialogi pankkien kanssa

Valvojan arviointiprosessin viestintämalli

Kaikille merkittävälle laitoksille toimitetaan valvonnan yhdenmukaisuuden ja korkean laadun varmistamiseksi:

- tiedot valvontapäätösten perustana olevista tärkeimmistä tekijöistä (kuten tarve vahvistaa pääomapohjaa tai maksuvalmiusasemaa tai toteuttaa laadullisia toimia)
- arvio stressitestien tuloksista
- vertailutietoja keskeisistä indikaattoreista

Tehostettu julkinen viestintä ja laaja-alainen dialogi

Vuoden 2016 valvojan arviointiprosessin yhteydessä tiedotettiin aiempaa avoimemmin sekä itse prosessista että uusista kehityssuunnista ja prioriteeteista.

- Tammikuu: julkaistiin yhteisen valvontamekanismin valvontaprioriteetit
- Tammikuu: valvojan arviointiprosessia koskevia seminaareja toimitusjohtajien kanssa
- Kesäkuu: EKP:n raportti hallinnosta ja riskitoleranssijärjestelmästä
- Heinäkuu: vuoden 2016 stressitestien tuloksista ja vaikutuksista valvojan arviointiprosessiin tiedotettiin kattavasti – puhelinkokouksia pankkien viestintäpäälliköiden, analyytikoiden ja toimittajien kanssa
- Syyskuu: valvojan arviointiprosessin tulosten julkistamista koskevan EPV:n lausunnon täytäntöönpano
- Marraskuu: valvontaelimen puheenjohtaja Euroopan parlamentin kuultavana
- Tapaamisia pankkialan järjestöjen kanssa arviointiprosessin eri vaiheissa

Frequently asked questions on the 2016 EU-wide stress test

The 2016 bank stress test results will be published on 29 July 2016 by the European Banking Authority. Find out what this year's stress test entails and how it feeds into the broader supervisory process.

Published on: 26 July 2016

Enhanced dialogue between Boards and Supervisors: Towards a sound governance framework

Speech by Danièle Nouy, Chair of the Supervisory Mechanism, at the SSM Conference on governance Frankfurt am Main, 23 June 2016

The Supervisory Review and Evaluation Process in 2016

The goal of the Supervisory Review and Evaluation Process (SREP) is to promote a resilient banking system as a prerequisite for a sustainable and sound financing of the economy.

The SREP in 2016

The ECB draws attention to the following:

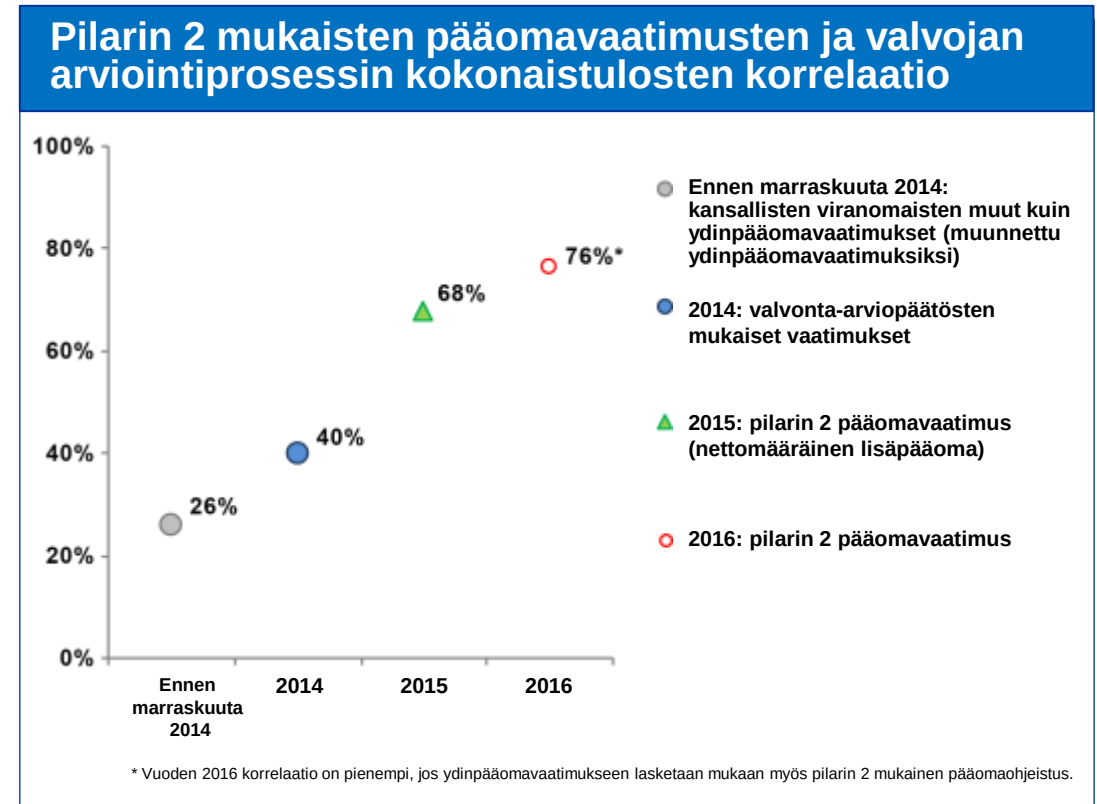
- Under the Market Abuse Regulation of 16 April 2014 of the European Parliament and of the Council, financial institutions that have publicly traded securities are expected to evaluate whether ESF 2 requirements meet the criteria of 'material' information and should be publicly disclosed.

- The EBA Opinion of 16 December 2015 which says "competent authorities should consider using the provisions of Article 456 (4) of the CRD to require institutions to disclose non-risk-relevant capital requirements [...] or should at least not prevent or block any institution from disclosing this information".

In light of the above, the ECB does not prevent nor discourage institutions to disclose non-risk-relevant capital requirements.

Toinen valvojan arviointiprosessi vietiin läpi tehokkaasti, ja se edisti valvonnan yhtenäisyyttä

- **Merkittävää yhdenmukaistamista**
 - Harkintaa käytettiin selkeiden periaatteiden rajoissa.
 - Pääomavaatimukset vastaavat aiempaa paremmin laitosten riskiprofiileja.
- **Vuonna 2016 valvojan arviointiprosessin menetelmiä hiottiin edelleen:**
 - Likviditeetti- ja rahoitusriskin arviointi
 - ICAAP-menettelyn arvioinnin yhdenmukaistaminen
 - Vuoden 2016 stressitestit ja pääomaohjeistuksen käyttöönotto
- **Valvojan arviointiprosessin menetelmiä kehitetään edelleen, jotta pankkitoiminnan ja riskien ennakoiva seuranta voidaan varmistaa asianmukaisesti.**

Mukana pankit, joista oli 30.11.2016 mennessä tehty lopullinen vuoden 2016 valvonta-arviopäätös.